

NORLANDIA KINDEROPVANG

2. Infoboekje de Wijboom

De Norlandia informatie bestaat uit twee delen;

Deel 1.: Algemene informatie Norlandia

Hier leest u de algemene beleidsaspecten van Norlandia, zoals het algemene pedagogische beleid, veiligheid en gezondheid, kwaliteit, klachtenregeling.

Deel 2.: Informatie van de locatie.

Hier leest u alle praktische informatie over de locatie, zoals informatie over de pedagogisch medewerkers, de groep samenstelling, de oudercommissie, de dagindeling, het halen en brengen.

Deze twee delen en de specifieke aanvullende info vormen samen met de pedagogische cirkel het pedagogisch beleid van Norlandia.

Inhoud

Informatie van de locatie	6
Adres en bereikbaarheid Kinderopvang De wijboom	6
Kinderopvang De Wijboom	6
De groepen en groepsopbouw	6
Opvang van kinderen met een VE (Voorschoolse Educatie) indicatie	6
Verlaten van de stamgroep/open deurenbeleid (KDV)	7
Personele inzet	8
Rooster	8
Afwijking van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)	8
Pedagogisch coach/beleidsmedewerker	10
Invalkrachten	10
Inzet van stagiaires	10
Praktijkopleider	11
Ruimte	11
Beschrijving Binnenruimte	11
Beschrijving Buitenruimte	12
Dagindeling kinderopvang De Wijboom	12
Het Hummelhof	12
Het Peuterwoud	12
Het Peuterbos	13
Thematisch werken	13
Voorschoolse educatie (VE)	13
Aanbod	13
Digitale observatie-registratiesysteem 'KIJK! 0-7' en de koppeling met VE	14
Het volgen van de ontwikkeling van een kind	14
De VE methode Piramide	15
Evaluatie en opleidingsplan	16
Speelleeromgeving: inrichting en materiaal	17
Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie	17
Opbrengstgericht spelen	19
Doorgaande lijn met de basisschool (vroegschool) en de BSO	20
VE inspectie - onderwijsinspectie	20
Zorgstructuur	21
Interne zorgstructuur	21
Overige methodes	21
Gebaarplezier	21

Werken aan ontwikkeling met tablets voor kinderen	22
Buiten spelen: Natuur en natuurbeleving	23
Gezonde kinderopvang	23
Verzorging	23
Slapen	23
Buiten slapen	23
Voeding	24
Borstvoeding	24
Zindelijkheid	24
Ziekte	24
Zonnebrandcrème	25
Tekencntrole	25
Waar zorgen wij voor?	26
Waar zorgt u voor?	26
Communicatie	27
Mentorschap	27
Wennen en Intake/kennismaking	27
Kindmapje	28
Brengen en halen	29
Afmelden van uw kind voor een dag of voor een vakantie	29
Als u uw kind niet zelf op kan komen halen	30
Ruilbeleid	30
Contact met ouders	31
Informatieoverdracht kind/ouder	31
Overdracht	31
Digitale kindmapje	31
Observatie-(‘KIJK!! 0-7’) gesprek	31
Overgang naar de volgende groep	32
Beëindigen opvang	32
Overdracht naar school en eventueel BSO	32
Informatieoverdracht locatie	32
Oudercommissie	33
Kwaliteit	34
Kwaliteit	34
Veiligheid en gezondheid	34
Covid-19	35
GGD inspectie	36

Overige veiligheidsmaatregelen.....	36
Groepsregels en afspraken.....	36
Uitstapjes.....	39

Informatie van de locatie

Adres en bereikbaarheid

Kinderopvang De wijboom
Hengmeng 92
5235 EA 's-Hertogenbosch
073 - 8225252

Manager: Bianca Schot bianca.schot@norlandia.nl
Regiokantoor Zuid: Helga de Krieger planning.zuid@norlandia.nl

Deze locatie is op werkdagen open van 7.30 uur tot 18.30 uur (voor het peuterarrangement van 8.30 uur tot 12.30 uur) met uitzonderingen van feestdagen. De sluitingsdagen kunt u vinden op de website www.norlandia.nl

Kinderopvang De Wijboom

Kinderopvang De Wijboom is in oktober 2000 gestart met dagopvang.

De kwaliteit van dienstverlening, huisvesting en personeel staan zeer hoog in het vaandel.

Kinderopvang De Wijboom vormt samen met de basisschool, Kindcentrum de Wijboom en biedt naast dagopvang ook buitenschoolse opvang aan.

De groepen en groepsopbouw

Bij het plaatsen van kinderen in een stamgroep moeten we rekening houden met de wettelijk vastgestelde regels wat betreft de Beroepskracht Kind Ratio (BKR).

Bij de Wijboom zijn 3 horizontale groepen dagopvang en 2 groepen peuteropvang:

Het Hummelhof	kinderen van 0 – 2 jaar	maximaal 12 kinderen
Het Peuterwoud	kinderen van 2– 4 jaar	maximaal 16 kinderen
Het peuterarrangement Peuterbos	kinderen van 2,5 – 4 jaar	maximaal 16 kinderen

Afhankelijk van de mogelijkheden tot doorstromen worden kinderen in een groep geplaatst. Daarbij kan het voorkomen dat kinderen jonger óf ouder zijn dan bovenstaande leeftijd als ze over gaan.

Opvang van kinderen met een VE (Voorschoolse Educatie) indicatie

Als peuters een indicatie van het consultatiebureau hebben, komen zij 16 uur voor de voorschoolse educatie per week. Deze peuters komen dan 4 x per week 4 uur, gedurende 40 weken per jaar naar het peuterarrangement. Peuters die vanaf de leeftijd van 2,5 jaar komen ontvangen daarmee tot de leeftijd van 4 jaar tenminste 960 uur voorschoolse educatie. Op een peutergroep waar peuters met een indicatie geplaatst zijn, wijken we niet af van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)/ drie uursregeling zoals deze wettelijk beschreven is (zie ook kopje 'afwijking van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR) op pagina 8) De BKR bepaalt hoeveel pedagogisch medewerkers er nodig zijn op de groep; dit aantal pedagogisch medewerkers is/zijn altijd op de peutergroep aanwezig.

Het aanbod voorschoolse educatie zorgt voor een brede ontwikkeling, wat eventuele leer- en ontwikkelachterstanden op latere leeftijd kan voorkomen. In de kopjes onder 'Thematisch werken' (vanaf pagina 13) leest u informatie over hoe we dit doen en hoe we VE borgen.

Leeftijd	PM'er	max. aantal kinderen	PM'er	max. aantal kinderen	PM'er	max. aantal kinderen	PM'er	max. aantal kinderen
0 tot 1	1	3	2	6	3	9	4	12
0 tot 2	1	4	2	8	3	14*	4	16*
0 tot 3	1	5	2	10*	3	15*	4	16*
1 tot 3	1	6	2	11	3	16		
2 tot 4	1	8	2	16	nvt	nvt		
3 tot 4	1	8	2	16	nvt	nvt		

* 0 tot 2 maximaal 14 kinderen en 3 PM-ers waarvan maximaal 5 kinderen van 0 jaar

* 0 tot 2 maximaal 16 kinderen en 4 PM-ers waarvan maximaal 8 kinderen van 0 jaar

* 0 tot 3 maximaal 10 kinderen en 2 P-Mers waarvan maximaal 2 kinderen van 0 jaar

* 0 tot 3 maximaal 15 kinderen met 3 PM-ers waarvan maximaal 3 kinderen van 0 jaar

* 0 tot 3 maximaal 16 kinderen en 4 PM-ers waarvan maximaal 8 kinderen van 0 jaar

Elke stamgroep heeft een vaste groepsruimte en vaste pedagogisch medewerkers.

In de specifieke aanvullende info per groep vindt u meer informatie over de groepsgrootte op uw groep. Op het memobord bij de ingang van de groep hangen de foto's van de ingeplande medewerkers van de desbetreffende week.

Het regiokantoor Zuid maakt de kindplanning, waarbij altijd de rekentool www.1ratio.nl wordt gebruikt. Voor de planning is het van groot belang dat ouders tijdig, liefst een halfjaar voor plaatsing, hun kind aanmelden. Nieuwe ouders krijgen ongeveer 5 maanden voorafgaand aan de gewenste ingangsdatum bericht over de plaatsingsmogelijkheden. Tweede kinderen in een gezin hebben voorrang op plaatsing, zo ook bij wisseling van dagen.

Verlaten van de stamgroep/open deurenbeleid (KDV)

Soms maken we gebruik van open-deuren-beleid. Dit maakt het mogelijk dat kinderen tijdens activiteiten gebruik kunnen maken van verschillende (groeps-)ruimtes waarbij ze hun stamgroep verlaten. Bijvoorbeeld tijdens een gezamenlijke ouderactiviteit van de dreumesen of peuters.

Indien het kind aantal laag is kan de groep worden samengevoegd. Door het samenvoegen kunnen de kinderen samen spelen of deelnemen aan een activiteit, ook kunnen we de sociaal emotionele ontwikkeling op deze wijze waarborgen.

Personele inzet

Rooster

Op elke groep zijn vaste pedagogisch medewerkers ingeroosterd, die in principe op vaste werkdagen en vaste tijden werken. Er is elke dag altijd minimaal één van de vaste pedagogisch medewerkers van elke groep aanwezig. Als er op een dag op de groep maar één pedagogisch medewerker nodig is, kunnen de kinderen aan het begin of het eind van de dag opgevangen worden door een andere dagopvanggroep.

De pedagogisch medewerkers hebben allemaal een opleiding gevolgd die voldoet aan alle gestelde eisen (minimaal MBO-niveau, sommigen hebben HBO-niveau). Indien van toepassing aangevuld met Voor en Vroegschoolse Educatieve (VE) opleiding Piramide. Daarnaast zijn de PM –ers van de babygroep gecertificeerd (of gaan in opleiding tot) babyspecialist.

Als uitgangspunt hanteren we onderstaande werktijden:

Pedagogisch medewerker 1: van 7:30 tot 17:00 uur

Pedagogisch medewerker 2: van 8:00 tot 17:30 uur of van 8:15 tot 17:45 uur

Pedagogisch medewerker 3: van 8:30 tot 18:30 uur of van 9:00 tot 18:30 uur

Afhankelijk van de groep en groeps grootte zijn de pedagogisch medewerkers ingeroosterd; ze werken alleen, met zijn tweeën of met zijn drieën.

In de specifieke aanvullende info per groep staat vermeld hoe de teamsamenstelling voor de groep is.

Afwijking van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

In de Wet Kinderopvang staat beschreven hoeveel beroepskrachten er nodig zijn per aantal kinderen met daarbij een maximum aantal kinderen per groep. Dit wordt het zogenaamde beroepskracht kind ratio (BKR) genoemd.

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang, kan worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio gedurende drie uur per dag. Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Deze afwijkende uren moeten vastgelegd worden in het pedagogisch beleidsplan.

Hieronder in het tabel staat precies beschreven tijdens welke uren er afgeweken wordt van de BKR. In het rood is aangegeven op welke momenten de overschrijding plaatsvindt. De groene tijden geven aan wanneer er geen overschrijving plaatsvindt.

Hummelhof

Maandag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Dinsdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Woensdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Donderdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Vrijdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		

Peuterwoud

Maandag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Dinsdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Woensdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Donderdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		
Vrijdag	07.30	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	3 uur	2 Medewerkers
	08.00	09.00	13.00	14.00	17.00	18.00	18.30		

Pedagogisch coach/beleidsmedewerker

Norlandia kinderopvang Zuid heeft op 1 januari 2021 37 locaties met ieder een eigen LRK nummer en 127,4 fte.

Op grond van de Wet IKK is daarom op jaarbasis nodig:

- Pedagogische beleidsontwikkeling/implementatie $37 \times 50 = 1850$ uur
  - Inzetbaarheid pedagogisch coaching op houder niveau $127,4 \times 10$ uur per FTE = 1274 uur
- Totaal $(1850 + 1274)$ 3124 uur

Bij Norlandia kinderopvang Zuid werken drie pedagogisch coaches en 1 pedagogisch coach in opleiding, zij hebben een combifunctie van pedagogisch beleidsmedewerker/coach. Samen hebben zij op jaarbasis minimaal 1850 uren formatie voor pedagogische beleidsontwikkeling en 1274 uren formatie voor coaching van onze pedagogisch medewerkers.

Bij de afwegingen over de verdeling van de uren voor pedagogische beleidsontwikkeling over de verschillende locaties binnen Norlandia kinderopvang Zuid hebben we besloten om de uren evenredig over de verschillende locaties te verdelen. De uren pedagogisch coaching zijn naar behoefte over locatie verdeeld. Bij de verdeling van de coaching uren zorgen we er voor dat elke pedagogisch medewerker jaarlijks minimaal één uur coaching ontvangt.

In 2021 worden deze uren als volgt over Norlandia de Wijboom verdeeld:

Dagopvang 50 uur pedagogische beleidsontwikkeling en 3 groepen dagopvang x 13 uur coaching per jaar.

BSO 50 uur pedagogische beleidsontwikkeling en 3 groepen BSO x 13 uur coaching per jaar.

Invalkrachten

We werken binnen Norlandia met vaste interne invalkrachten. Omdat de invalkrachten in vaste dienst zijn weten ze hoe we binnen de organisatie werken, ze worden in de groep ingewerkt door vaste medewerkers van de groep. Daarnaast werken we met invalkrachten via Zorgwerk waarbij we ook nastreven om steeds dezelfde medewerkers in te zetten.

Inzet van stagiaires

Kinderopvang de Wijboom is erkend als leerbedrijf door Stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) als leerbedrijf voor niveau 3, niveau 4 of HBO Pedagogiek en Pedagogisch Management Kinderopvang. Alle stagiaires zijn in het bezit van een VOG. De stageperiode varieert van een half jaar tot anderhalf jaar en stagiaires staan in principe boventallig op de groep. Incidenteel kunnen zij echter ingeroosterd worden op een groep volgens de wettelijke kaders, dit is dan schriftelijk vastgelegd. Bij formatieve inzet van beroepskrachten in opleiding (BBL-ers) wordt rekening gehouden met de opleidingsfase. Maximaal 33% van de formatief benodigde inzet mag uit beroepskrachten in opleiding bestaan. Wij zullen u altijd informeren over stagiaires en streven ernaar vaste gezichten voor langere tijd op de groep te houden. Norlandia is altijd aansprakelijk voor de stagiaires.

Stagiaires stellen zich persoonlijk voor en middels een voorstelformulier met een foto en informatie over zichzelf bij de ingang van de groep.

De stagebegeleider zorgt dat de stagiaire alle informatie heeft om te handelen naar het veiligheid-, gezondheid- en pedagogisch beleid.

De stagiaires mogen, na de kennismakingsperiode, onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker van de groep pedagogische handelingen verrichten.

Elke stagiaire voert in eerste instantie taken onder begeleiding uit. Als dit goed gaat, mag een stagiaire de taken zelfstandig uitvoeren.

De taken waarmee stagiaires beginnen zijn veelal huishoudelijke taken, fruit klaarmaken, tafel dekken etc. Daarnaast is er gedurende de dag ruimte om de kinderen te leren kennen en bijvoorbeeld een boekje te lezen. Taken zoals het begeleiden van kinderen bij spel gebeurt eerst onder begeleiding waarna de stagiaire steeds zelfstandiger de taken uit kan voeren.

De stagebegeleider zorgt dat de stagiaire alle informatie heeft om te handelen naar het veiligheid-, gezondheid- en pedagogisch beleid.

Praktijkopleider

De praktijkopleider is een pedagogisch medewerker die binnen dezelfde groep werkt als de stagiaire. De praktijkopleider biedt intensieve begeleiding aan op de werkvloer en heeft eigenlijk 3 rollen, namelijk de rol van 'opleider', 'begeleider' en 'beoordelaar'. Gedurende de stage heeft de stagiaire 3 soorten begeleidingsgesprekken met de praktijkopleider, namelijk een feedbackgesprek, voortgangsgesprek en een metingsgesprek. Feedbackgesprekken kunnen in de dagelijkse praktijk plaats vinden en zullen gaan over de uitvoering van werkzaamheden en het functioneren binnen de groep. Voortgangsgesprekken vinden bij voorkeur maandelijks plaats, zodat er kan worden gereflecteerd op de maand ervoor door processen en gedragingen te bespreken. Binnen de voortgangsgesprekken worden leerdoelen besproken voor de komende periode en is er ruimte om feedback te bespreken. De praktijkopleider plant de voortgangsgesprekken met de stagiaire ruim op tijd. Deze data kunnen aan het begin van de stageperiode met de student worden vastgelegd op basis van de planning van de stageopdrachten.

De metingsgesprekken zijn formele gesprekken die plaats vinden in aanwezigheid van de stagebegeleider vanuit school. Er zijn 3 metingsgesprekken, namelijk het 0-metingsgesprek, het tussenmetingsgesprek en het eindmetingsgesprek. De praktijkexamens van stagiaires uit het laatste leerjaar worden afgenomen door een examiner; een hier voor opgeleide pedagogisch medewerker niveau 4 of door een medewerker op HBO niveau. Deze examiner mag niet de eigen stagiaire beoordelen.

Ruimte

Beschrijving Binnenruimte

Elke groep heeft een groepsruimte. Het Hummelhof heeft een eigen keuken, verschoonruimte en 2 aangrenzende slaapkamers. Daarnaast bevinden zich in de hal toiletten. Binnen het Hummelhof bevinden zich 2 slaapkamers.

Er kan gebruik worden gemaakt van de gezamenlijke hal. Ook wordt er gebruik gemaakt van de speelzaal in de basisschool.

Alle groepen maken gebruik van een gezamenlijk kantoor/keuken en berging.

Beschrijving Buitenruimte

Elke groep heeft direct toegang tot de buitenruimte. Elke dag gaan we met de kinderen buiten spelen - ook als het miezert of sneeuwt.

Dagindeling kinderopvang De Wijboom

Het Hummelhof

Op de babygroep volgen wij het schema/ritme dat ouders aangeven. Daarnaast kijken we natuurlijk ook altijd naar de behoefte van de baby. Tussendoor worden met alle kinderen activiteiten gedaan die passen bij de ontwikkeling waar ze op dat moment in zitten. Hierbij houden we rekening dat elk ontwikkelingsgebied aan de orde komt.

Het Peuterwoud

Op de peutergroep ziet de indeling van de dag er over het algemeen als volgt uit:

7.30 – 8.30 uur	Vrij spelen De meeste kinderen komen binnen.
8.30 – 9.00	Vrij spelen en opruimen
9.00 – 9.15 uur	Kringgesprek (begroeten en dagritme bespreken)
9.15 – 10.00 uur	Ontwikkelingsgerichte activiteit
10.00 – 10.30 uur	Fruit en thee/water. Verschonen en toiletbezoek.
10.30 – 11.15 uur	Ontwikkelingsgerichte activiteit, vrij spelen of buiten spelen
11.15 – 11.30 uur	Ontwikkelingsgerichte activiteit afronden en opruimen
12.00 – 12.30 uur	Boterham eten en melk/water drinken
12.30 – 13.15 uur	Kinderen die moeten slapen, worden in bed gelegd. De andere kinderen mogen vrij spelen en worden verschoond of gaan naar het toilet.
13.15 – 15.30 uur	Ontwikkelingsgerichte activiteit of vrij spel Kinderen die hebben geslapen worden wisselend in deze periode wakker.
15.30 – 15.45 uur	Opruimen, verschonen en toiletbezoek
15.45 – 16.00 uur	Kringactiviteit
16.00 – 16.30 uur	Groenten eten en water/thee drinken
16.30 – 17.00 uur	Verschonen en toiletbezoek

17.00 – 18.30 uur	Vrij spelen Kinderen worden opgehaald.

Het Peuterbos

Op het peuterarrangement ziet de indeling van de dag er over het algemeen als volgt uit:

8.30 uur	Binnenkomst kinderen Kring + voorleesmoment
9.30 uur	Ontwikkelingsgerichte activiteit + vrij spel
10.30 uur	Fruitmoment
11.00 uur	Buiten spelen + ontwikkelingsgerichte activiteit
12.30 uur	Kinderen worden opgehaald

Thematisch werken

Door middel van spelen leren kinderen de wereld kennen. Zij ontdekken de omgeving, materialen, hun eigen mogelijkheden en beperkingen en leren rekening te houden met een ander en op te komen voor zichzelf. Het kind leert en ontwikkelt spelenderwijs.

Wij ondersteunen de ontwikkeling van het kind door aandacht te besteden aan de inrichting van de ruimte, het aanbod van materialen en het activiteitenaanbod, de omgang met andere kinderen en natuurlijk de pedagogisch medewerkers.

We hebben een veilige en kindvriendelijke ruimte zowel qua indeling als inrichting. Een goed ingerichte speelleeromgeving nodigt uit tot divers spelen en creëert ook de nodige rust in dat spel. We werken met diverse speelhoeken, zoals een huishoek, bouwhoek, ruimte om een groepsactiviteit te doen, een creatieve hoek, een leesplek met een bank om b.v. boekjes te lezen.

Voorschoolse educatie (VE)

Aanbod

Alle dagopvanggroepen geven uitvoering aan het voor- en voerschoolse educatieve programma Piramide. Het doel van het werken met een VE programma is om kinderen zodanig te stimuleren dat zij hun kansen op een goede schoolloopbaan vergroten.

Alle pedagogisch medewerkers van de groepen zijn speciaal geschoold of worden direct geschoold om professioneel met dit VE-programma Piramide te kunnen werken. Indien er een project wordt aangeboden dat niet van Piramide is wordt dit volgens de Piramide methodiek opgezet. Daarnaast beheersen de pedagogisch medewerkers aantoonbaar minimaal niveau 3F

op de onderdelen Mondelinge Taalvaardigheid en Lezen.

De voorschoolse educatie bevat per week op de groep minstens 10 uur aan activiteiten gericht op het stimuleren van de ontwikkelingsdomeinen taal, rekenen, motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling.

Om de VE kwaliteit te bewaken is er een VE borgingsplan geschreven.

Digitale observatie-registratiesysteem 'KIJK! 0-7' en de koppeling met VE

Kinderen maken in hun eerste levensjaren een enorme ontwikkeling door. Deze ontwikkeling vindt plaats in interactie met de omgeving. Voor het goed en juist in beeld brengen van het ontwikkelingsverloop maken de medewerkers gebruik van de observatie- en registratiemethode 'KIJK! 0-7 jaar'. Alle nieuwe locaties worden na training van een VE programma opgeleid voor het werken met 'KIJK! 0-7'. Het observatie-registratiesysteem 'KIJK! 0-7' sluit aan bij het observatieregistratiesysteem van de basisschool.

De medewerkers halen uit dagelijkse observaties informatie over het welbevinden, de betrokkenheid en het verloop van de ontwikkeling van jonge kinderen (0-4 jaar). Op basis van deze observaties worden aan de kinderen ontwikkeling stimulerende activiteiten uit een VE programma aangeboden, afgestemd op de behoeften, wensen, ontwikkeling en leeftijd van het individuele kind.

De activiteiten worden meegenomen in de dag activiteitenplanning op de groep. De taakverdeling van de medewerkers wordt afgestemd op de aangeboden ontwikkelingsgericht stimulerende activiteiten om de kinderen goed te volgen (monitoring) en om indien nodig extra begeleiding of ondersteuning aan te bieden.

Het volgen van de ontwikkeling van een kind

Voor de plaatsing van een kind heeft de mentor een intakegesprek met de ouders waarin de eerste ontwikkeling van het kind uitgebreid wordt besproken, hierbij wordt ook het verloop van de zwangerschap besproken. De belangrijke gegevens worden geregistreerd in 'KIJK! 0-7'. Als een kind 3 maanden bij Norlandia is (ongeacht op welke groep) wordt er een 0-meting geregistreerd door de mentor op basis van de observatiegegevens van de eerste 3 maanden. Naar aanleiding van deze eerste meting wordt er gekeken of het kind extra stimulering nodig heeft. Dit kan zijn omdat er sprake is van een (dreigende) achterstand of wanneer er juist sprake is van een voorsprong in de ontwikkeling. Indien een van beide van toepassing is, er is dus sprake van zorg, duurt de observatieperiode maximaal 6 maanden. Indien er geen zorgen zijn vindt de registratie plaats rond de 1 jaar/3 maanden, 2 jaar/6 maanden en 3 jaar/8-10 maanden.

Tussentijds worden ouders op de hoogte gebracht van de ontwikkeling van hun kind tijdens de breng- en haalmomenten of op verzoek van de ouder of medewerker.

Aan de hand van structurele registratiemomenten worden er oudergesprekken gevoerd. Ouders krijgen een vragenlijst waarin gevraagd wordt bijzonderheden en ervaringen wat betreft de ontwikkeling van uw kind te omschrijven. De informatie over de ontwikkeling van het kind thuis en in de groep wordt uitgewisseld. Het individuele kind rapport is in het gesprek de rode draad. De geplande gesprekken vinden buiten het groepslokaal plaats op een vooraf vastgesteld tijdstip.

Een registratie bestaat uit een omschrijving van het welbevinden van het kind en uit objectieve beschrijvingen van de ontwikkeling van het kind ten aanzien van de 6 ontwikkelingslijnen voor baby-dreumesen of 11 ontwikkelingslijnen voor peuters.

Baby-dreumes 0-2 jaar	Peuters 2-4 jaar
<i>Basissenmerken 0-2</i>	<i>Basissenmerken 2-4</i>
<i>Betrokkenheid</i>	<i>Betrokkenheid</i>
<i>Belangrijke signalen die wijzen op een risico in de ontwikkeling</i>	<i>Risicofactoren peuters</i>
Ontwikkelingslijnen	
Omgaan met zichzelf	Omgaan met zichzelf
Omgaan met anderen	Omgaan met anderen
	Spelontwikkeling
	Zelfredzaamheid
Grote motoriek	Grote motoriek
Kleine motoriek	Kleine motoriek
	Tekenontwikkeling
Spraak-taalontwikkeling	Spraak-taalontwikkeling
	Ontluikende geletterdheid
	Ontluikende gecijferdheid
Cognitieve ontwikkeling	Cognitieve ontwikkeling

De VE methode Piramide

Het belangrijkste onderdeel van de methode Piramide is de aansluiting van het activiteiten aanbod bij de ontwikkeling van het kind, de naaste ontwikkeling. Hierbij zijn de Piramide projectstappen (oriënteren, demonstreren, verbreden en verdiepen) belangrijk, met deze stappen worden kinderen steeds op een hoger niveau gebracht, uitgaande van de naaste ontwikkeling van het kind. Er wordt niet alleen op gelet of uw kind goed is in taal of in het kennen van kleuren en vormen, maar ook of hij of zij prettig met anderen kan omgaan en plezier heeft in het spel. Het programma stimuleert uw kind ook als hij of zij goed kan tekenen, fietsen, of graag muziek wil maken.

Piramide kent een gestructureerde didactische aanpak. Via projecten van 3 tot 6 weken worden alle ontwikkelingsgebieden zoals taal, motoriek, creativiteit, sociale omgang en het denkvermogen spelenderwijs extra gestimuleerd. Kinderen ontdekken de wereld spelenderwijs. Met de uitdagende activiteiten van Piramide is dit een feest.

De keuze van een project wordt in overleg met de medewerkers bepaald en indien mogelijk in overleg, aansluitend met het project van de basisscholen. Op deze wijze worden projecten in de basisschool verder verdiept.

Het project sluit, indien mogelijk, aan bij het thema van de basisschool en/of bij een landelijk thema zoals de kinderboekenweek. Voor elk schooljaar wordt er een jaarplanning van de projecten gemaakt, indien mogelijk samen met de basisschool. Bij het maken van de jaarplanning wordt er gekeken naar de planning van het voorgaande jaar qua projectaanbod en qua lijn. Voor de planning van de projecten wordt er gebruik gemaakt van het groepsoverzicht uit 'KIJK! 0-7'. In het groepsoverzicht kunnen de medewerkers zien welke ontwikkelingsgebieden extra aandacht behoeven ten aanzien van de ontwikkeling van de kinderen en ten aanzien van het welbevinden van de kinderen. Op basis van alle gegevens wordt er per project een

dag/weekplanning gemaakt. De activiteiten worden verdeeld over de dag of over het dagdeel zodat er sprake is van een evenwichtige verdeling van activiteiten. Kinderen worden gestimuleerd om deel te nemen aan een activiteit en zijn dus niet verplicht om deel te nemen. Dit geldt ook voor de gemaakte planning, er kunnen zich situaties voordoen waardoor er afgeweken wordt van de vooraf gemaakte planning. Bijvoorbeeld als het sneeuwt, dan is dat de ervaring die je de kinderen niet wilt ontnemen.

Met elk nieuw kind wordt er gestart met het programma Welkom van Piramide. In een projectplanning komen alle ontwikkelingsgebieden van Piramide aanbod:

- *Persoonlijkheidsontwikkeling (bijv. zelfredzaamheid, doorzettingsvermogen)*
- *Sociaal-emotionele ontwikkeling (bijv. rollenspel, spelen in huishoek)*
- *Motorische ontwikkeling (bijv. springen, klimmen, mikken)*
- *Kunstzinnige ontwikkeling (bijv. zandschilderijen maken, schilderen)*
- *Ontwikkeling waarneming (bijv. zeepbellen waarnemen, proeven, ruiken, voelen)*
- *Taalontwikkeling (bijv. boeken lezen, rijmen, liedjes zingen)*
- *Oriëntatie op ruimte en tijd en wereldverkenning(bijv. oriëntatie op eigen lichaam, leren en ervaren van ruimtelijke begrippen)*
- *Ontwikkeling van denken en rekenen (bijv. meten en vergelijken, oorzaak en gevolg, classificeren, getalbegrip)*

Deze ontwikkelingsgebieden zijn gekoppeld aan de ontwikkelingslijnen van 'KIJK! 0-7' zodat de observatie gegevens bij de juiste ontwikkelingslijn komen te staan.

Naast de activiteiten voor baby-dreumes-jongste of oudste peuter zijn er extra ontwikkeling stimulerende activiteiten voor kinderen met een voorsprong, kinderen met een achterstand of kinderen die een extra stimulans nodig hebben. In de planning staan de doelen bij de activiteiten beschreven passend bij de naaste ontwikkeling van het kind.

De observaties van de kinderen ten aanzien van de gestelde doelen worden verwerkt in het observatiesysteem 'KIJK! 0-7' Op basis van de observaties worden de doelen bijgesteld. Op deze wijze sluit het project goed aan bij de ontwikkeling en belevingswereld van ieder kind.

Evaluatie en opleidingsplan

Elke groep heeft een eigen dagindeling en een eigen werkwijze qua registratie, afgestemd op de behoefte van het team. Elk team heeft minimaal 5x per jaar een teambespreking: 2x een organisatorische team bespreking en 3x een kind bespreking. Op verzoek van de manager of teamleden kan er een extra teamoverleg gepland worden. In elke groep is een taakverdeling aanwezig. Deze taakverdeling is gemaakt zodat de taken van de medewerkers evenwichtig verdeeld zijn. De taken bestaan uit direct kind of activiteit gebonden taken en huishoudelijke taken.

Zowel de planning, doelen, resultaten, evaluatie en taakverdeling vanuit VE worden besproken met de medewerkers en de manager tijdens een teamoverleg. Op basis van de uitkomsten worden er afspraken gemaakt met de medewerkers over het werken met en inzetten van het VE aanbod. Indien nodig wordt bepaald of er (bij)scholing nodig is. De manager is VE en 'KIJK!' coördinator en we hebben een VE- en KIJK! trainer in huis waardoor scholing laagdrempelig en snel geboden kan worden. Het opgestelde opleidingsplan wordt zo nodig aangepast.

Speelleeromgeving: inrichting en materiaal

Piramide biedt rijke en gevarieerde spel- en speelsituaties, activiteiten, voor grote of kleine groepen en zeker ook in de speelleeromgeving (het lokaal en het leerplein) als vrij spelactiviteit. In de speelleeromgeving worden zoveel mogelijk betekenisvolle materialen gebruikt. De speelleeromgeving is ingericht met diverse hoeken waarbij de ontwikkelingsgebieden gestimuleerd worden. Zo is er bijvoorbeeld een lees-, bouw- en poppenhoek. In de hoeken kunnen de kinderen helemaal opgaan in hun spel en zo fantasie ontwikkelen, kinderen worden in de hoeken ook uitgedaagd tot allerlei activiteiten. Ze kunnen zichzelf ontwikkelen door zelf te experimenteren, te ontdekken, te werken en te spelen. Of het kind kan door het initiatief van de PM-er in de speelleeromgeving gestimuleerd worden om de ontwikkeling te bevorderen.

Naast de activiteiten wordt het materiaal, speelgoed in de speelleeromgeving ook aangepast aan het project. Zo worden de boeken passend bij het project in de boekenkast gezet en liggen er puzzels van het project. Indien mogelijk wordt er een volledige projecthoek ingericht en bij elk project is er een ontdekprojecttafel. Door al deze regelmatige veranderingen worden nieuwe impulsen en uitdagingen gegeven, zodat er een evenwicht is tussen vertrouwdheid en nieuwheid.

De materialen zijn gelabeld zodat de kinderen zelfstandig aan de slag kunnen en eenvoudig aan kunnen geven met welk materiaal ze willen spelen. Daarnaast zien de kinderen welk materiaal waar opgeruimd dient te worden.

Ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie

We bieden de beste zorg en stimuleren de ontwikkeling van de kinderen samen met de ouders. Het “dichtbij thuis” gevoel staat centraal. Om goed aan te sluiten bij hoe het thuis is betrekken we ouders bij wat er in de groep, op de locatie gebeurt. Alleen samen kunnen we de zorg en opvoeding van ieder kind zo goed mogelijk vorm geven. Hierbij is een goed en open contact tussen ouders en medewerkers van groot belang.

Intakegesprek: Voor het intakegesprek volgen de medewerkers de intakeprocedure. Er is een intakeformulier wat voldoet aan de VE intake criteria. Dit formulier wordt ingevuld voor alle kinderen tijdens een mondeling gesprek met de ouders.

In gesprek met ouders: Medewerkers gaan met ouders in gesprek over de ontwikkeling van hun kind tijdens breng- en haalmomenten en tijdens de minimaal jaarlijkse gesprekken. Niet alleen kindfactoren zijn belangrijk maar ook ouder- en omgevingsfactoren hebben invloed op de ontwikkeling van het kind. Door samen met ouders deze factoren in beeld te brengen kan, indien nodig, hulp geboden worden bij zaken die het evenwicht in de opvoeding in onbalans brengen. Dit kan onder andere door opvoedondersteuning of doorverwijzing naar de gezins- en jongerencoach of de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau. Samen, ouder en Norlandia, gaan we voor het beste voor uw kind!

Indien er bijzonderheden of opvallendheden zijn, nodigt de medewerker de ouders uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek vindt er een uitwisseling plaats van ervaringen, zorgen worden met elkaar gedeeld en er worden afspraken gemaakt over de aanpak en over het vervolg. Het kan zijn dat dan de pedagogisch coach, pedagogisch beleidsmedewerker, gezins- en jongerencoach ingezet wordt voor een observatie van het kind. Hiervoor hebben de ouders dan toestemming

gegeven. De medewerker informeert steeds de ouders over de interne werkwijze en ervaringen en neemt de ervaringen van de ouders mee terug naar de interne betrokkenen. Ook moet de ouder toestemming geven om de zorgen te delen met de gezins- en jongerencoach. Mocht er externe deskundigheid nodig zijn, zoals logopedie, fysiotherapie, consultatiebureau, vroeghulp dan wordt dit vooraf besproken met ouders en na de toestemming van ouders in gang gezet.

Enkele pedagogisch medewerkers en de manager zijn Triple P opgeleid. Triple P is een methode waarin ouders een positieve opvoedstijl aanleren. Hierdoor verminderen gedragsproblemen bij kinderen. Met Triple P niveau 2 kan de manager individuele ouders helpen met een specifieke vraag over het gedrag en/of de ontwikkeling van kinderen en algemene informatieavonden geven over veelvoorkomende opvoedkundige onderwerpen.

Algemene informatie aan ouders kan ook gegeven worden door het uitreiken of inzetten van de ouderhulpkaarten gericht op taal, spel of sociaal-emotionele ontwikkeling. Op elke kaart staat een stukje achtergrond beschreven met daarbij een korte instructie en een aantal activiteiten die ouders met hun kind kunnen uitvoeren. Zo krijgen de ouders laagdrempelig extra handvatten om thuis met hun kind aan de slag te gaan.

Met de inzet van de ouderhulpkaarten blijven de ouders in hun eigen kracht staan doordat ze zelf aan de slag kunnen gaan wanneer het voor hen relevant is.

In 2016 is er een ouderbeleid geschreven samen met de basisschool en deze is nog in 2020 herschreven. We maken een onderscheid tussen ouderbetrokkenheid en ouderparticipatie. Activiteiten passend bij ouderbetrokkenheid zijn bijvoorbeeld, de ouderbrieven met daarbij de suggesties voor thuis, de versjes, liedjes en woorden. Daarnaast werken we met een voorleeskoffer om thuis te lezen met het kind met daarbij een schrijven over voorlezen. Bij ouderparticipatie gaat het om de actieve deelname van de ouders aan de activiteiten op de locatie. Het gaat hierbij om onder andere de spelinloop, ouderhulp (hand- en spandiensten), koffie drinken en de ouderwerkgroep en oudercommissie.

We starten elke dag met een spelinloop. Wanneer ouders de behoefte hebben, kunnen zij samen met het kind iets kiezen waar zij samen mee aan de slag gaat of waarin het kind kan laten zien waar hij allemaal mee bezig is. Tevens bevordert dit geleidelijk de overgang van thuis naar de groep en biedt het de kinderen een stukje veiligheid. Tijdens dit moment kunt u ook tips vragen of krijgen over het spelen met uw kind of hoe u de ontwikkeling van uw kind verder kunt ondersteunen.

Naar aanleiding van het ouderbeleid heeft elke groep een plan geschreven om de ouderbetrokkenheid specifiek binnen de groep te vergroten. Dit kan bestaan uit het meekijken en meedoen in de groep op een bepaald moment van de dag en met een minimaal aantal ouders. Bijvoorbeeld het meekijken en meedoen tijdens een interactief voorleesmoment.

Om de kwaliteit continu te kunnen verbeteren is het van belang dat we weten wat ouders van de opvang vinden en hoe tevreden ze hierover zijn. Dit past bij de relatie die we hebben met onze klanten en het past bij de manier waarop wij onze kinderopvang aan willen bieden; met invloed en inspraak van ouders. Daarom vindt er structureel en continu een klanttevredenheidsonderzoek plaats middels de Verbeter Meter.

Bij de start van elk project ontvangen de ouders een projectbrief waarin een korte omschrijving van het project staat beschreven met een paar versjes en liedjes. Daarnaast worden er suggesties voor ouders gegeven om thuis met hun kind te gaan doen. Ook staan de woorden benoemd die in dat project centraal staan. De niet Nederlandstalige kinderen krijgen de projectbrief in hun eigen taal om ook deze ouders zoveel mogelijk te betrekken bij het project en de werkwijze van de groep.

Opbrengstgericht spelen

In alle groepen wordt gewerkt met het cyclische proces Opbrengst Gericht Spelen. Opbrengstgericht spelen met jonge kinderen is kinderen doelgericht begeleiden en stimuleren op een manier die ervoor zorgt dat ze zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Daarbij hoort dat de ontwikkeling systematisch wordt gevolgd, en dat deze gegevens de basis vormen voor het aanbod. De kracht van Opbrengst Gericht Spelen zit in het planmatig werken, het cyclisch handelen, het verzamelen van gegevens, het leren integreren van gegevens en er betekenis aan geven. Medewerkers kijken vooruit, benoemen wat de opbrengsten zullen zijn en op welke wijze deze doelen bereikt kunnen worden. Hun didactiek en het aanbod stemmen zij af op de pedagogische onderwijs-behoefte van de kinderen. Hun handelen stemmen zij af op die doelen.

Wie goed kijkt naar kinderen, wie op de hoogte is van de ontwikkelingslijnen die kinderen volgen en wie de doelen kent waarheen gewerkt zou moeten worden, kan zorgen voor het juiste aanbod voor kinderen. Goed aanbod is aanbod dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau van het kind, maar ook bij de interesses van het kind. Aanbod dat klimt in moeilijkheidsgraad. In 2018 zijn de groepen gestart met het werken met groepsoverzichten uit KIIK! om specifieke doelen vast te stellen passend bij de naaste ontwikkeling van het kind wordt gebruik gemaakt van het beredeneerd aanbod uit KIIK!

Er wordt een beschrijving met aanpak en interventies door de medewerker gemaakt voor het aanbod voor de aankomende projecten.

In grote lijnen werken we met een plus aanbod, een basis aanbod en extra aanbod voor de kinderen die herhaling of meer uitleg nodig hebben.

Doorgaande lijn met de basisschool (vroegschool) en de BSO

Er vindt een doorgaande lijn plaats tussen de locatie en de basisschool. Bij de doorgaande lijn onderscheiden we de volgende aspecten:

* Doorgaande lijn in beleid: samenwerking en afstemming met betrekking tot het pedagogisch klimaat, educatief handelen, ouderbeleid, kwaliteitszorg en de zorgstructuur.

* De overdracht van gegevens, daar waar mogelijk vindt dit plaats via het observatie-registratiesysteem 'KIJK! 0-7' wat aansluit bij het KIJK! Kleuters registratiemodel voor groep 1 en 2 van de basisschool. Als het kind bijna vier jaar is worden de gegevens uit 'KIJK! 0-7' digitaal overgedragen aan de basisschool en eventueel aan de BSO. Is een digitale overdracht niet mogelijk, dan wordt de overdracht schriftelijk gedaan.

Alle mondelinge en schriftelijke overdrachten vinden met toestemming van de ouders plaats.

* Inhoudelijke doorgaande lijn: doorlopende programma's, leerlijnen voor taal, rekenen, doorlopende ontwikkelingslijnen op alle ontwikkelingsgebieden.

VE inspectie - onderwijsinspectie

Naast de inspectie op de uitvoering van VE door de GGD is er ook een signaal gestuurd toezicht op de kwaliteit van VE door de onderwijsinspectie. Dit is op basis van de onderzoeken van de GGD. Het toezicht kan bestaan uit een daadwerkelijk bezoek of vindt plaats middels een vragenlijst. Onderwerpen die hierbij aanbod komen zijn:

• Ontwikkelp proces	Aanbod Zicht op ontwikkeling Pedagogisch - educatief handelen Samenwerking
• Resultaten voorschoolse educatie	Ontwikkelingsresultaten
• Kwaliteitszorg en ambitie Kwaliteitszorg	Kwaliteitszorg Kwaliteitscultuur Verantwoording en dialoog

Zorgstructuur

Interne zorgstructuur

Door de systematische manier waarop binnen Norlandia de ontwikkeling van alle kinderen gevolgd en begeleid wordt, kunnen eventuele zorgen vroegtijdig gesignaleerd worden. Zorgen rondom de ontwikkeling of het gedrag zullen altijd gedeeld worden met ouders. I.s.m. ouders zal het vervolg afgestemd worden. Norlandia hanteert een interne zorgstructuur die de medewerkers houvast geeft in dit proces. De manager wordt als coördinator betrokken en daar waar nodig is de pedagogisch coach beschikbaar ter consultatie en advies aan medewerkers en ouders. Vier keer per jaar is er een vast overleg met de jeugdverpleegkundige van de GGD, om kinderen die extra zorg nodig hebben te bespreken. Of In overleg met de ouders wordt hierbij tevens de jeugdverpleegkundige van de GGD betrokken. De pedagogisch medewerkers van Norlandia kunnen de jeugdverpleegkundige ook altijd advies vragen of met haar sparren over een situatie. Dat kan ook anoniem zijn, dus zonder dat ouders op de hoogte gesteld worden en zonder dat specifieke gegevens uitgewisseld worden.

Of een kind nu extra hulp, zorg of aandacht nodig heeft of niet, het is altijd belangrijk om als ouders goed contact te hebben met de medewerkers. Ouders zijn immers de deskundigen bij uitstek op het gebied van hun eigen kind. Geef altijd even aan de medewerkers door hoe het thuis met uw kind gaat. Als het even niet lekker loopt met jullie kind, laat het de pedagogisch medewerker weten. Ouders kunnen ook rechtstreeks contact opnemen met de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau of met de gezins- en jongerencoach.

Enkele pedagogisch medewerkers en de manager zijn opgeleid in de methode Triple P wat staat voor Positief pedagogisch Programma. Positief opvoeden in praktijk brengen betekent dat u steeds naar het positieve kijkt om problemen te voorkomen. Triple P is bedoeld voor alle ouders met kinderen van alle leeftijden. Het is een gevarieerd ondersteuningsprogramma dat opvoeden makkelijker en plezieriger wil maken.

Kinderen opvoeden is een belangrijke, uitdagende taak, die niet altijd gemakkelijk is. Iedere ouder heeft wel eens vragen met betrekking tot de opvoeding zoals, zindelijkheid, huilen, slapen, eten etc. Triple P heeft verschillende folders ontwikkelt met specifieke problemen waar u als ouder tegenaan kunt lopen en hoe u hier het beste mee om kunt gaan. Wanneer u vragen hebt meld dit dan bij een van de pedagogisch medewerkers.

Overige methodes

Gebaarplezier

‘GebaarPlezier’ is gebaseerd op het Babygebarenprogramma; een methode van communiceren met jonge horende kinderen die gebruik maakt van gebaren uit de Nederlandse GebarenTaal. Naast dat we volop praten met alle kinderen, ondersteunen we enkele woorden met een gebaar. Door consequent dezelfde woorden te ondersteunen met het bijbehorende gebaar, zullen kinderen begrip krijgen van het woord en kunnen zij het handgebaar maken om zichzelf te uiten. Kinderen hebben een middel in handen om ons iets te vertellen voordat zij kunnen praten. Dat kan een uitkomst zijn voor een groot deel van de kinderen. Denk maar aan de gemiddelde baby, dreumes, of peuter die wel eens boos wordt doordat hij niet begrepen wordt. Je gedachten,

gevoelens en wensen omzetten in gesproken taal is erg moeilijk. Zeker wanneer je mondmotoriek nog onvoldoende ontwikkelt is om te kunnen praten. Het gebruik van gebaren kunnen kinderen zich al eerder aanleren. Denk maar aan een baby van 7 maanden wat wel al 'gedag' kan zwaaien, maar het nog niet kan zeggen.

Kinderen van 0 tot 4 jaar blijven hun woordenschat uitbreiden. Het gebruik van gebaren helpt hen daarbij. Abstracte begrippen, zoals bijvoorbeeld gevoelens, worden concreet en zichtbaar gemaakt en daardoor makkelijker begrepen. Ook kan een peuter terugvallen op een gebaar wanneer hij een moeilijk woord (bijvoorbeeld krokodil) nog onvoldoende duidelijk uit kan spreken. Doordat een jong kind zich met behulp van gebaren kan uiten voordat het kan spreken ontstaat er rust. Er is meer begrip over en weer en daarmee wordt ook de onderlinge relatie tussen kind en volwassene (pedagogisch medewerker of ouder) versterkt. Het kind wordt en voelt zich begrepen, wat frustratie verminderd en het zelfvertrouwen vergroot. Dit heeft natuurlijk direct zijn invloed op de emotionele ontwikkeling. Bijkomend voordeel is ook nog eens dat het kind met gebruik van gebaren breed in zijn ontwikkeling wordt gestimuleerd. De taalontwikkeling wordt al vroeg in gang gezet. Het vergroten van de woordenschat en het versnellen van de ontwikkeling is voor ons geen doel op zich.

Met 'GebaarPlezier' willen we kinderen de mogelijkheid bieden om zich te uiten op een andere manier dan enkel het gesproken woord. Het kind kan daarmee meer van zichzelf laten zien en het wordt voor de pedagogisch medewerker makkelijker om af te stemmen.

Bron: www.gebarenstem.nl

Werken aan ontwikkeling met tablets voor kinderen

Op elke locatie hebben we de beschikking over een tablet. We willen kinderen op een eigentijdse manier kennis laten maken met de tablets en hiermee extra taalaanbod geven.

We gebruiken de tablet onder andere voor het kijken van digitale prentenboeken. Hierbij worden verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen aangesproken. Zo stimuleren we de spraak-taalontwikkeling door ruimte te geven aan opmerkingen van de kinderen en stellen gevarieerde vragen. Verschillende soorten vragen lokken verschillende reacties uit. Hoe opener de vraag, hoe meer taalproductie. Ook stimuleren we de denkontwikkeling door voor het gebruik van een app een luister- of kijkvraag te stellen. We vragen tijdens het kijken of spelen of de kinderen een oplossing weten. We praten na over een verhaal of spel. We stimuleren de spelontwikkeling door letterlijk en figuurlijk ruimte te bieden om na afloop een ervaring te herbeleven (door naspelen bijvoorbeeld). We gebruiken materialen die kinderen herkennen van de app.

De motorische ontwikkeling stimuleren we door het kijken actief te maken. We laten de kinderen meedansen op de begintune of tijdens een lied of dansje in het programma.

Door samen te kijken of spelen te stimuleren en kinderen regelmatig (positieve) feedback te geven, leveren we een bijdrage aan de sociaal-emotionele ontwikkeling. De intuïtieve bediening sluit aan bij de nieuwsgierigheid van jonge kinderen en oefent intussen de fijne motoriek. Ook biedt een tablet gelegenheid tot samenspel en sluit het apparaat aan bij de korte concentratieduur van peuters. Naast digitale prentenboeken zijn er voor tablets ook hele goede educatieve apps die voor we deze installeren op de tablets beoordeelt zijn op geschiktheid voor de doelgroep.

Buiten spelen: Natuur en natuurbeleving

Buiten spelen, natuur en natuurbeleving vinden we heel belangrijk. Buiten spelen is bewegen en buiten de natuur beleven is interessant. Zo leren kinderen spelenderwijs.

Bij locatie de De wijboom hebben we een uitdagende natuurtuin. In de natuur is altijd van alles te doen. Buiten kun je je namelijk verwonderen over alle mooie natuurlijke dingen. Hier worden door kleuren, geuren en geluiden de zintuigen ontwikkeld en door het spelen en aanraken wordt de motoriek verfijnd. Buitenspelen met natuurlijke elementen nodigt uit om je fantasie benutten en je eigen spel te bedenken. Buiten spelen kun je altijd, want zon of regen, lente of winter er is altijd wat nieuws te ontdekken in een natuurtuin! De ervaringen maken kinderen competent en zelfstandiger. Ze voelen zich zekerder en worden ook sociaal vaardiger. Ze kunnen ruiken aan echte planten en natuurlijk de planten verzorgen. Planten water geven is een feest!

Gezonde kinderopvang

We staan voor een Gezonde Kinderopvang, 2 medewerkers binnen Norlandia regio Zuid zijn opgeleid als coach. Als kinderopvangorganisatie zijn we namelijk medeverantwoordelijk voor het gezond opgroeien van de kinderen, elk kind verdient een gezonde start. Wij vinden het belangrijk dat kinderen gezonde leefgewoontes aanleren. Kinderen die gezond eten, genoeg bewegen en niet dagelijks vele uren televisie kijken of computeren, zijn minder vaak ziek, kunnen zich beter concentreren, zitten lekkerder in hun vel en hebben minder kans op overgewicht. Overgewicht kan naast allerlei lichamelijke klachten ook een grote invloed hebben op het zelfvertrouwen van het kind. Genoeg redenen dus om hiermee bezig te zijn.

Verzorging

Slapen

De baby's en dreumesen slapen naar behoefte en in overleg met de ouders. De peuters slapen één keer per dag, na de lunch. Alle peuters gaan rusten in de groep, ze luisteren naar relax muziek. Indien een kind geen behoefte meer heeft aan een middagslaapje, overleggen de pedagogisch medewerkers dit met de ouders. De kinderen die niet slapen gaan met de medewerker naar buiten of nemen deel aan een rustige activiteit in de groep.

Elke baby/dreumes heeft een vast bedje dat dagelijks wordt verschoond. Nadat de kinderen (eventueel) hun eigen speen en knuffel hebben gekregen, worden ze toegedekt. Als de pedagogisch medewerker de kinderen welterusten heeft gewenst, verlaat hij of zij de kamer. Een kind dat niet kan slapen, proberen we eerst toch te laten liggen. Als het na een halfuur nog niet slaapt, zoeken we een andere oplossing, bijvoorbeeld rusten op de groep.

De medewerkers kijken regelmatig, circa om de 10 minuten, bij de kinderen. Wie wakker is, wordt uit bed gehaald. De kinderen worden gestimuleerd om zich zelf aan te kleden. Eventuele knuffels en spenen worden opgeborgen.

Baby's leggen wij niet op hun buik te slapen, tenzij wij daar uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming voor hebben van de ouders. Ook voor het inbakeren in een bakerzak moet schriftelijk toestemming worden gegeven.

Buiten slapen

Op onze locatie hebben wij de beschikking over buitenbedjes. Deze zijn geplaatst naast de ramen van onze groep. Het buiten slapen is goed voor de opbouw van de weerstand van kinderen. Vooral bij kinderen die vaak verkouden zijn of last hebben van luchtweginfecties en allergieën. Daarnaast slapen kinderen buiten vaak rustiger, dieper en langer. Met een toestemmingsformulier maakt u kenbaar of u wilt dat uw kind hier gebruik van mag maken op de dagen dat dit mogelijk is.

Voeding

We hanteren een algemeen voedingsbeleid, welke is opgesteld samen met een diëtiste. Hygiënisch werken is belangrijk om een voedselinfectie of -vergiftiging te voorkomen. Al onze medewerkers zijn bekend, en werken volgens de eisen die zijn opgesteld in de hygiëncode voor de voedingsvoorziening. Het voedingsbeleid wordt jaarlijks besproken met de oudercommissie.

Borstvoeding

- Moedermelk mag alleen aan het eigen kind worden gegeven. De kolfflesjes/-bakjes dienen gelabeld te worden met de naam van het kind en datum en tijdstip van afkolven.
- We vragen de ouders om moedermelk pas vlak voor vertrek van huis uit de koelkast te halen en zo snel mogelijk te transporteren, bij voorkeur in een schone koeltas of koelbox. Zie richtlijnen moedermelk en flessenvoeding.

Zindelijkheid

Kinderen zien van elkaar dat er kinderen zijn die verschoond worden en die al zelfstandig naar de wc gaan. De meeste kinderen geven zelf aan als ze ook naar de wc willen, soms met direct een resultaat en soms gewoon even op de wc zitten, een eerste stap!

Als de kinderen ongeveer anderhalf jaar oud zijn beginnen we, na overleg met de ouders, ze voorzichtig af en toe kennis te laten maken met de wc.

Zodra het kind helemaal zindelijk is, mag het zelfstandig naar de wc gaan. De ouders wordt dan gevraagd om reservekleding in het bakje te leggen of in de rugzak te doen zodat er altijd schone kleding is voor het kind.

Ziekte

Is uw kind ziek, dan kan het niet naar het kinderdagverblijf komen. Hier kan niet de extra zorg en aandacht gegeven worden waaraan een ziek kind behoefte heeft. Bovendien lopen andere kinderen teveel kans op besmetting bij direct contact met een zieke. Uiteraard willen wij graag zo snel mogelijk van u horen wanneer uw kind een besmettelijke ziekte heeft, zodat wij in verband met de incubatietijd andere ouders tijdig kunnen informeren.

Wordt uw kind tijdens de opvang ziek dan worden ouders/verzorgers daarvan op de hoogte gebracht. In overleg met de pedagogisch medewerker en de ouder wordt besproken of u uw kind moet komen ophalen. Uiteraard kan uw kind ook door een door u aangewezen persoon (bijvoorbeeld de oppas, opa, oma) opgehaald worden.

Redenen om een kind naar huis te laten gaan kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Uw kind heeft koorts (38,0 graden Celsius of hoger) én
- Uw kind kan zich niet langer in de groep handhaven;
- Uw kind is hangerig, heeft flinke diarree en/of moet flink overgeven;

Wanneer er sprake is van een besmettelijke ziekte worden de door de GGD vastgestelde richtlijnen t.a.v. deze ziekte gevolgd.

Het kan in spoedgevallen noodzakelijk zijn medische hulp in te roepen of met het kind naar het ziekenhuis te gaan. De ouders worden hierover met spoed ingelicht.

Kunnen wij de ouders niet bereiken dan zullen wij diegene bellen die u als eerste op het 'Intake formulier van ..... ' heeft ingevuld. In principe en indien mogelijk gaat u als ouder met uw kind naar de huisarts. Indien dat niet mogelijk is omdat u bijvoorbeeld te ver weg werkt, dan gaat de pedagogisch medewerker met uw kind naar uw eigen huisarts. Is dit niet mogelijk dan gaat men naar de huisarts waar Norlandia contact mee heeft.

Wij gaan er vanuit dat uw kind het rijksvaccinatieprogramma volgt. Indien u daarvan afwijkt verzoeken wij u uitdrukkelijk dit aan te geven op het Formulier 'aanvullende gegevens'.

Als uw kind medicijnen gebruikt, geeft u dit door aan de pedagogisch medewerkers. U tekent samen met de pedagogisch medewerker een medicijnverklaring. Op deze verklaring wordt ook aangegeven op welke tijden de medicijnen gegeven moeten worden. De verantwoordelijkheid voor het gebruik van de medicijnen blijft bij u, als ouder. Plak op de medicijnen een etiket met de naam van uw kind.

Paracetamol of zetpillen worden niet door ons toegediend! Dit zijn middelen die het ziektebeeld onderdrukken, waardoor er door de pedagogisch medewerker geen goede inschatting gemaakt kan worden van het (mogelijke) verloop van de ziekte van uw kind (Tenzij voorgeschreven door huisarts bijv. bij koortsstuipen, hiervoor worden goede afspraken gemaakt met de pedagogisch medewerkers en ouders, het kind moet in dit geval meteen opgehaald worden).

Zonnebrandcrème

- Wij smeren uw kind een half uur voordat we naar buiten gaan in met een zonnebrandcrème met beschermingsfactor SPF 30
- Wij herhalen het insmeren elke twee uur, of vaker bij sterke transpiratie of na zwemmen en afdrogen. Wij vragen u als ouder op zomerse dagen om uw kind thuis al in te smeren.

Bescherming tegen de zon is erg belangrijk. Bescherming is mogelijk door kinderen in te smeren, het dragen van bedekkende kleren, zoveel mogelijk de schaduw op te zoeken of door binnen te blijven tussen 12.00 en 16.00 uur als de zon op zijn felst schijnt.

Tekencontrole

We willen u vragen om, mocht er een uitstapje gemaakt zijn met uw kind(eren) op de kinderopvang om thuis goed te controleren op teken.

Waar zorgen wij voor?

Norlandia zorgt voor: luiers, lotiondoekjes, brood, broodbeleg, drinken (thee, melk en water) vers biologisch fruit, koekjes (volkoren biscuitjes, lange vingers, speculaas) crackers, yoghurt, groente, tussendoortjes (soepstengel, rozijntjes e.d.)

Norlandia biedt zo min mogelijk producten aan met toegevoegde suikers en kleurstoffen. We hebben een standaard aanbod aan producten tijdens de lunch: kalkoen/kipfilet, plakjes kaas, jam, Philadelphia smeerkaas, fruitstroop 100%, pindakaas, notenpasta en groentespread. Dit aanbod wordt incidenteel wisselend aangevuld met b.v. hagelslag en vanaf 2 jaar met kaas of honing. Een belangrijke afspraak is dat we zoveel mogelijk variëren in ons aanbod. Dit staat beschreven in het voedingsbeleid wat is samengesteld in nauwe samenwerking met de diëtiste van de Zorgboog aan de hand van de richtlijnen van het voedingscentrum.

Qua drinken bieden we de kinderen lauwe/koude thee, water met en zonder een vruchten of groentesmaakje en melk aan. Incidenteel krijgen de kinderen water met aangelengde limonadesiroop met natuurlijke suikers.

Waar zorgt u voor?

De eerste dag:

- Indien van toepassing babyvoeding (wilt u op de flessen én op het poederdoosje duidelijk de naam van uw kind vermelden?)
- Indien van toepassing een speen
- Indien van toepassing een knuffel (liever geen ander speelgoed)
- Eventueel een slaapzak met daarin vermeld de naam van uw kind
- Eventueel pyjama voorzien van naam

Slaapspullen kunt u in het bakje van uw kind leggen in de verschoonruimte.

Alle dagen:

- Jas voorzien van naam van uw kind
- Eventueel slofjes
- Kleding die tegen een stootje kan (er wordt gekleid, geplakt, geverfd en met water en zand gespeeld. Daarom is het beter om je kind geen “mooie” kleren aan te trekken.)
- Bij slecht weer eventueel regenjas en -laarzen
- In de zomer zwemkleding
- Reserve ondergoed
- Reserve kleding
- In de zomer uw kind thuis insmeren met zonnebrand. Insmeren moet namelijk minimaal 30 minuten voordat je naar buiten gaat!

Om veiligheidsredenen is het aan te raden touwtjes en koordjes aan de kleding van uw kind te voorkomen.

In alle kledingstukken en schoenen graag zoveel mogelijk de naam van jullie kind vermelden!

Als u uw kind op het kinderdagverblijf warm wilt laten eten dan kan dat voor ' kinderen tot 1 jaar. U dient dan wel zelf eten mee te brengen in een plastic bakje of een potje met daarop duidelijk vermeld de naam van uw kind. De pedagogisch medewerkers zullen er voor zorgen dat uw kind uiterlijk om 17:00 uur gegeten heeft. In de andere groepen wordt géén warm eten gegeven omdat die kinderen de leeftijd hebben dat ze thuis mee kunnen eten. Op alle groepen wordt rond 16:00 uur warme groentes en/of rauwe groentes en rauwkost aan geboden, dit is een "4 uurtje", dus kan niet gezien worden als maaltijd vervanger omdat er geen vlees of vis bij zit.

Communicatie

Mentorschap

Alle kinderen krijgen een mentor toegewezen. De mentor is een van de pedagogisch medewerkers van de groep. De mentor bespreekt de ontwikkeling van het kind periodiek (jaarlijks tijdens het 'KIJK! 0-7' observatiegesprek) met de ouders. Tevens is de mentor voor de ouders aanspreekpunt bij vragen over de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Bij de start van elk kind op de opvang en bij de overgang van de ene naar de andere groep, wordt in het gesprek aangegeven wie de mentor is. Tevens hangt er op de groep, zichtbaar voor ouders, een overzicht wie mentor is. Bij de dagopvang kinderen wordt in het kindmapje genoteerd welke pedagogisch medewerker de mentor wordt.

In de babygroep is de mentor zoveel mogelijk de vaste verzorger van uw kind. Natuurlijk is er ook een tweede mentor aanwezig om zo alle zorg aan alle kinderen te kunnen geven. Zo hebben we oog voor de basisbehoefte van uw kind. Alleen een kind dat zich veilig en uitgerust voelt, een kind dat fit is zal tot zelfstandig spelen en ontwikkelen komen. Wij leren uw kind kennen in wat hij/zij wil, prettig vindt en nodig heeft. Uw kind leert zichzelf en de pedagogisch medewerkers kennen en zo ontstaat er een veilige hechting.

In de dreumesgroep is in eerste instantie ook de mentor zoveel mogelijk de vaste verzorger van uw kind net als in de babygroep. In de loop van de tijd, als het kind er aan toe is, wordt het mentorschap iets los gelaten en kan ook de tweede mentor de verzorging overnemen. In de peutergroep is de mentor met name het hoofd aanspreekpunt over de ontwikkeling van uw kind. Het werkrooster is dusdanig opgesteld dat de mentor of tweede mentor aanwezig is als ook uw kind aanwezig is.

Wennen en Intake/kennismaking

Ongeveer twee weken voor de officiële ingangsdatum zal de toekomstige mentor contact opnemen met de ouders om het wennen af te spreken. Wennen kán beginnen voor de ingangsdatum, dus voor het contract begint. Er moet dan plaats zijn op de groep waarbij we rekening houden met de beroepskracht-kindratio. Is dat niet mogelijk, dan vindt het wennen plaats op de eerste dag van het contract. Het wennmoment zal in goed overleg met de ouders en de mentor nader worden ingevuld, waarbij de behoeften van het kind centraal staan. Het ene kind went sneller dan het andere kind. Tijdens de wennmomenten zijn ouders oproepbaar.

We kijken tijdens het wennen hoe uw kind went aan zijn of haar nieuwe omgeving. Het zal zoveel mogelijk deelnemen aan de dagelijkse invulling van de dag, zoals fruit eten, spelen en slapen. In overleg met ouders kan altijd besproken worden om nogmaals een dagdeel te

wennen, mocht uw kind dit nodig hebben.

Voordat het kind wel of niet komt wennen, wordt er een intake/kennismakingsgesprek afgesproken. Dit gesprek vindt plaats met de toekomstig mentor van het kind. In dit intake/kennismakingsgesprek krijgt u informatie over de groep en ontvangt u de specifieke aanvullende info van de groep. U informeert de mentor over bijzonderheden van uw kind, zodat de pedagogisch medewerkers uw kind snel leren kennen.

Samen met de mentor wordt het intakeformulier, met daarin vragen over uw kind en zijn of haar gewoontes, het karakter, eventuele allergieën en andere bijzonderheden, maar ook over de gezinssituatie, de zwangerschap en de geboorte, doorgenomen en besproken. Ook wordt het toestemmingsformulier met u doorgesproken en ingevuld. Deze formulieren worden bewaard in een map met kind gegevens. Tevens maakt u kennis met de groepsruimte, de overige pedagogisch medewerkers van de groep, de dagindeling, het deurgebeleid en de buitenruimte. U krijgt u dan tevens uitleg over het digitale kindmapje. Het is voor de pedagogisch medewerkers fijn als u voor de eerste echte dag een kennismakingsstukje schrijft over uw kind! Wij schrijven een stukje terug, over hoe het wennen van uw kind is gegaan.

In het Hummelhof wordt extra aandacht besteedt aan het slaapprotocol.

Alle formulieren worden bewaard in een map met kind gegevens van uw kind. Wij mailen u na afloop van het gesprek meer informatie over onze interne klachten(verbeter)procedure en informatie over ons ziektebeleid.

Bij een overgang naar een volgende groep wordt ook een wenperiode aangeboden/afgesproken. Ouders krijgen schriftelijk bericht dat hun kind over gaat. Uw kind gaat in principe enkele dagdelen wennen op de (volgende) groep. Eerder zijn er al contacten met andere groepen i.v.m. het open deuren beleid. Op deze manier ontmoeten kinderen en pedagogisch medewerkers elkaar op een laagdrempelige spontane manier wanneer er diverse activiteiten plaatsvinden. Op het moment van wennen in een andere groep, moet een kind altijd terug kunnen naar de “oude” groep. De pedagogisch medewerker-kindratio moet op beide groepen kloppen. Er zal ook een intake/kennismakingsgesprek plaatsvinden tussen ouders en de pedagogisch medewerkers/nieuwe mentor van de nieuwe groep.

Kindmapje

Binnen het Hummelhof en Peuterwoud werken we met een digitaal kindmapje. Door de pedagogisch medewerkers wordt er 1x per week (elke eerste 3 maanden dat een kind in een nieuwe groep zit) in het digitale kindmapje geschreven. Daarna wordt er één maal per 2 weken geschreven, foto's toegevoegd of staat er een versje/liedje in. Binnen het digitale kindmapje wordt gebruik gemaakt van speciale kindmapblaadjes over diverse onderwerpen. Mocht uw kind bijvoorbeeld toe zijn aan het zindelijk worden, dan ondersteunen we dit met extra informatie in het digitale kindmapje.

De pedagogisch medewerkers stellen het zeer op prijs als u ook zelf regelmatig uw bevindingen over jullie kind noteert in het digitale kindmapje. U kunt het digitale kindmapje ook gebruiken om vragen te stellen aan de pedagogisch medewerkers.

Brengen en halen

Er zijn vaste breng- en haaltijden, dit om de rust in de groep zo min mogelijk te verstoren.

Als alle kinderen er om 9:00 uur zijn, gaan we met zijn allen aan tafel of in de kring, het start lied wordt aangezet en is het voor de kinderen duidelijk dat het dagprogramma begint.

's Middags weten de kinderen dat na het gezamenlijk tussendoortje de papa's en mama's snel weer komen. 's Morgens kunt u uw kind brengen tussen 7:30 uur – 9:00 uur. Wij verzoeken u vriendelijk zich aan deze tijden te houden.

Bent u incidenteel toch vroeger, dan hopen wij dat u er begrip voor op kunt brengen dat vóór 7.30 uur de pedagogisch medewerkers nog niet op de groep zijn. De pedagogisch medewerkers zijn aanwezig in verband met het klaarzetten van materialen, lezen van overdrachten e.d. Heeft u op **structurele basis** eerder opvang nodig, laat dit dan aan de vestigingsmanager weten.

Kinderen die alleen de ochtend komen kunnen worden opgehaald voor 13:00 uur.

Kinderen die alleen de middag komen kunnen gebracht worden tussen 13:00 uur - 13:30 uur.

Wilt u uw kind ná 13:00 uur ophalen of vóór 13:00 uur brengen, dan kunt u in overleg verlengde opvang aanvragen. U betaalt dan per kwartier extra.

Aan het einde van de dag kunt u uw kind ophalen vanaf 16:30 uur tot 18:30 uur, waarbij wij de voorkeur geven aan *uiterlijk 18:15 uur* ophalen vanwege de overdracht tussen u en de pedagogisch medewerkers.

Overleg met de pedagogisch medewerkers als u incidenteel wilt afwijken van bovenstaande tijden (bijvoorbeeld voor een artsenbezoek).

De voordeur is altijd open, in het halletje is de deur op slot (wel van binnenuit meteen te openen bij calamiteiten). U kunt aanbellen bij de kinderopvang waarna de pedagogisch medewerkers de deur openen.

Het is fijn als u de tijd neemt om even met uw kind te starten in de groep door bijvoorbeeld samen een puzzel te maken, maar blijf niet langer dan een kwartier zitten, dit i.v.m. het overzicht en de drukte op de groep.

Afmelden van uw kind voor een dag of voor een vakantie

Via de ouderlogin van KOV Net kunt aangeven als uw kind een dag niet komt of bijvoorbeeld tijdens een vakantie.

Als u pas op de dag zelf weet dat uw kind niet aanwezig kan zijn, moet u dit tijdig aan de groep laten weten of afmelden via KOV net, liefst voor 9:00 uur. Na 9:30 uur bellen wij u op als we geen afmelding hebben gekregen.

Ruim vóór elke vakantieperiode vragen wij u om via KOV net door te geven wanneer uw kind eventueel afwezig zal zijn of juist aanwezig zal zijn. Het is voor onze roosters & planningen uitermate belangrijk te weten hoeveel kinderen wij op een dag kunnen verwachten.

Als u uw kind niet voor 18:30 uur kunt komen ophalen wilt u dan a.u.b. de pedagogisch medewerkers hiervan zo spoedig mogelijk telefonisch op de hoogte brengen?

Wij zijn genooddaakt u per kwartier extra kosten per kind in rekening te brengen. Komt het vaker voor dat u niet op tijd kan komen, dan adviseren wij u dringend om een contract voor verlengde opvang af te nemen. Overleg met het regiokantoor Zuid wat de mogelijkheden zijn.

Als u uw kind niet zelf op kan komen halen

Kunt u zelf uw kind niet op komen halen, geef dan van te voren zo spoedig mogelijk aan wie uw kind wel op komt halen.

Alleen met uw duidelijk vooraf aangegeven toestemming geven wij uw kind aan een ander dan de ouder mee. Is de ander voor ons een onbekende, dan moet hij/zij zich legitimeren met een geldig identiteitsbewijs!!

Zijn wij niet op de hoogte gesteld dat iemand anders dan de ouder een kind komt ophalen, dan nemen wij contact op met de ouder.

U kunt op het intakeformulier dat bij het intake/kennismakingsgesprek is ingevuld, aangeven welke persoon/personen er, buiten u als ouder, nog meer uw kind mag/mogen komen ophalen.

Ruilbeleid

Als service (het is geen recht) bieden wij aan dat u kunt ruilen van dag binnen een half jaar. U kunt een ruildag aanvragen via de log in van KOV Net. Om het ruilen zo goed mogelijk te laten verlopen hebben we de regels die wij hanteren binnen Norlandia op een rijtje gezet.

- De ruilregeling moet worden beschouwd als een service. Aan de ruilregeling kunnen geen rechten worden ontleend. De ruilregeling is in het leven geroepen om flexibiliteit in de opvang voor ouders te vergroten.
- De ruildagen zijn gebonden aan het kind en kunnen niet voor broers en zussen worden ingezet.
- Ruildagen kunnen alleen bij voldoende plaats (geen overschrijding van het maximaal aantal kinderen per groep volgens de beroepskracht – kindratio).
- De dagen van ruiling moeten binnen 6 maanden plaatsvinden. “Vooruit” ruilen kan alléén in de lopende maand; je kan dus niet in mei extra komen in plaats van de vakantie die in augustus pas plaats vindt.
- U dient maximaal één maand voor de gewenste ruildatum via de ouder log in van KOV Net uw ruilaanvraag in. Uw ruilaanvraag wordt zo snel mogelijk doch uiterlijk één week voor de gewenste ruildatum, in het systeem van KOV Net goedgekeurd of afgekeurd.
- Feestdagen kunnen niet geruild worden. Het gaat dan om de dagen waarop de opvang, conform de cao Kinderopvang, gesloten is. (bijvoorbeeld: Nieuwjaarsdag, 2e paasdag, Hemelvaartsdag, Koningsdag, 2e Pinksterdag, Kerstmis en (1x per 5 jaar: Bevrijdingsdag)
- Toezegging van ruildagen is pas mogelijk op het moment dat bekend is of er voldoende kindplaatsen beschikbaar zijn. Om zicht te hebben op de kindplaatsen die vrij zijn, is het van belang dat ouders zodra zij weten dat kinderen afwezig of met vakantie zijn, dit te melden in KOVNet. Op deze wijze kan optimaal gebruik gemaakt worden van de ruilregeling. Houdt u er

rekening mee dat wanneer u uw kind vooraf afmeldt voor een bepaalde dag, deze dag als ruildag aan een andere ouder aangeboden kan worden. **Let op:** Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat uw kind niet kan komen als u afziet van afmelding.

- We proberen zoveel mogelijk aanvragen in te willigen. Is de groep op de gewenste dag vol, dan wordt er gekeken naar een mogelijk alternatief. Als de extra opvang of opvang op een andere dag niet plaats kan vinden op de eigen stamgroep van uw kind, dan kan de opvang plaatsvinden in een andere groep. Als ouder geeft u hiervoor altijd schriftelijke toestemming.

Contact met ouders

Informatieoverdracht kind/ouder

Overdracht

Tijdens het brengen en het halen van uw kind kunnen ouders en pedagogisch medewerkers dingen met elkaar bespreken. Voor de pedagogisch medewerkers is het belangrijk om informatie te krijgen over hoe het met uw kind gaat: Hoe heeft uw kind vannacht geslapen? Zijn er bijzonderheden wat betreft het eten/drinken? Zit uw kind lekker in zijn/haar vel? Maar vertel het ook als jullie een uitstapje hebben gemaakt, of op bezoek zijn geweest bij opa en oma! De pedagogisch medewerkers kunnen daar dan met het kind op terug komen.

Als u wilt kunt u altijd een aparte afspraak maken voor een gesprek met een van de pedagogisch medewerkers. Het kan namelijk voorkomen dat er meerdere ouders tegelijk aanwezig zijn op de groep tijdens de breng- en haalmomenten en dat u liever alleen met een pedagogisch medewerker bijzonderheden wilt bespreken. U kunt ook altijd even bellen.

Indien gewenst kunt u een gesprek aanvragen met de manager.

Digitale kindmapje

Binnen het Hummelhof en Peuterwoud werken we met een digitaal kindmapje. Door de pedagogisch medewerkers wordt er 1x per week (elke eerste 3 maanden dat een kind in een nieuwe groep zit) in het digitale kindmapje geschreven. Daarna wordt er één maal per 2 weken geschreven, foto's toegevoegd of staat er een versje/liedje in. Binnen het digitale kindmapje wordt gebruik gemaakt van speciale kindmapblaadjes over diverse onderwerpen. Mocht uw kind bijvoorbeeld toe zijn aan het zindelijk worden, dan ondersteunen we dit met extra informatie in het digitale kindmapje.

De pedagogisch medewerkers stellen het zeer op prijs als u ook zelf regelmatig uw bevindingen over jullie kind noteert in het digitale kindmapje. U kunt het digitale kindmapje ook gebruiken om vragen te stellen aan de pedagogisch medewerkers.

Observatie-(‘KIIK!! 0-7’) gesprek

Voor het goed en juist in beeld brengen van het ontwikkelingsverloop maken de medewerkers gebruik van de observatie –en registratiemethode ‘KIIK! 0-7 jaar’. Gedurende de opvangperiode wordt jaarlijks d.m.v. de ‘KIIK! 0-7’ observatiemethode door de pedagogisch medewerkers een registratie gemaakt van de gemaakte observaties door het jaar heen. Van de observatie wordt een verslag gemaakt.

Ouders krijgen een vragenlijst waarin gevraagd wordt bijzonderheden en ervaringen wat betreft de ontwikkeling van uw kind te omschrijven.

Tijdens een observatiegesprek wordt dit verslag en de vragenlijst besproken met de mentor van uw kind.

Overgang naar de volgende groep

Bij de overgang van uw kind van de ene groep naar de andere groep vindt er altijd een gesprek plaats tussen ouders en de nieuwe mentor van de 'nieuwe' groep. Er is tijd voor een uitgebreide overdracht en u ontvangt praktische informatie over de 'nieuwe' groep.

Uw kind gaat gedurende enkele dagen indien nodig wennen op de nieuwe groep. Dit gaat altijd in overleg met u in overleg.

Beëindigen opvang

Het regiokantoor Zuid neemt ruim voordat uw kind de leeftijd van 4 jaar heeft bereikt via de mail contact met u op i.v.m. het beëindigen van de opvang.

Mocht uw kind, bijvoorbeeld vanwege een schoolvakantie, pas ná de 4e verjaardag naar school kunnen, dan hebt u de mogelijkheid om verlengde opvang aan te vragen. In overleg met ons regiokantoor wordt de laatste dag vastgesteld.

Tevens wordt u dan gevraagd of u BSO opvang wenst af te nemen. Als uw kind naar een BSO op de locatie van het eigen KDV gaat, kan uw kind daar alvast een paar keer wennen. Ook bij de BSO wordt een intake/kennismakingsgesprek met de toekomstige mentor van uw kind gehouden.

Overdracht naar school en eventueel BSO

Als uw kind bijna 4 jaar is vindt er een gesprek plaats met ouders en mentor aan de hand van het registratierapport 'KIJK! 0-7' over de ontwikkeling van uw kind. Indien wenselijk of bij bijzonderheden vindt het gesprek plaats samen met de basisschool.

Na toestemming van u als ouder, vindt er een mondelinge overdracht plaats tussen de pedagogisch medewerker en basisschool en worden de gegevens uit 'KIJK! 0-7' digitaal overgedragen aan de basisschool. Deze overdracht vindt eveneens met toestemming plaats met de medewerkers van de BSO.

Informatieoverdracht locatie

Er wordt op verschillende manieren informatie uitgewisseld met ouders:

- Bij elke groep hangen memo "borden" waarop informatie te lezen is, over aanstaande activiteiten en andere belangrijke dingen.
- Via e-mail wordt u op de hoogte gebracht van het verschijnen van een memo met informatie die voor u van belang kan zijn (zoals personele zaken, info infectieziekten als dat er heerst).
- Met de start van een project ontvangt u een projectbrief waarin de belangrijkste liedjes, versjes, woorden en gebaren staan beschreven. Daarnaast staan er tips om ook thuis aan de slag te gaan met het thema.

- Op elke groep wordt dagelijks door de pedagogisch medewerkers op een daglijst praktische informatie (t.a.v. eten, slapen, wc-bezoek e.d.) van uw kind genoteerd. Deze daglijst ligt ter inzage op elke groep zodat u daar zelf ook altijd op kan kijken.
- Tijdens het brengen en halen is er gelegenheid om een mondelinge overdracht te geven.
- Kindmapje, heen en weer schriftje bij Hummelhof en Peuterwoud waarin zowel geschreven kan worden door u als ouder als door de medewerkers.
De kindmapjes zijn een extra service voor de kinderdagverblijf kinderen.
- Ook kunt u onze Facebook pagina liken, ga naar Norlandia kinderopvang De Wijboom. We zetten hier door middel van foto's sfeerimpressies op zodat u kunt zien wat we door de dag heen doen. U als ouder(s) geeft hier vooraf toestemming voor.
- Daarnaast hebben wij ons eigen Youtube kanaal die u kunt abonneren, deze kunt u vinden onder de naam 'Norlandia Kinderopvang 's-Hertogenbosch'. We zetten hier video's van leuke activiteiten, challenges en tips op. Waarmee we de connectie tussen kind, ouder en pedagogisch medewerker willen warm houden.
- Ook hebben we een eigen Instagrampagina die u kunt volgen, deze kunt u vinden onder de naam 'wijboomkinderopvang'. Ook via deze pagina kunt u foto's én video's bekijken van onze sfeer, activiteiten, challenges en tips.
- Binnen het Kindcentrum wordt gebruik gemaakt van de app 'Social Schools'. Dit is een beveiligde app waarin alle groepen van het kindcentrum berichten en foto's kunnen plaatsen. U krijgt via de mail een koppelcode toegestuurd om de app te installeren.

Belangrijke veranderingen, zoals bijvoorbeeld een ander voedingsschema, zindelijk worden of andere slaaptijden worden na overleg met de ouders gestart. U moet er rekening mee houden dat met name ten aanzien van de slaaptijden uw kind een ander patroon op het kinderdagverblijf kan volgen dan het thuis gewend is. De pedagogisch medewerkers streven er naar om een goede band met de kinderen op te bouwen en om in te spelen op hun wensen en behoeften. Goede communicatie met de ouders is hierbij noodzakelijk!

Oudercommissie

Via de oudercommissie kunnen ouders meedenken over het te voeren beleid (bijvoorbeeld het pedagogische beleid). In de oudercommissie zitten ouders van kinderen die ons kinderdagverblijf bezoeken, in principe uit elke groep één ouder. De oudercommissie behartigt de belangen van de kinderen en ouders zo goed mogelijk en vertegenwoordigt de ouders.

Ook organiseren zij samen met Norlandia ouderavonden.

De oudercommissie komt ongeveer één keer in de 6 weken bij elkaar.

Oudercommissievergaderingen zijn op verzoek door belangstellenden bij te wonen. U kunt zich aanmelden via het e-mailadres: ocwijboom@norlandia.nl.

Van elke vergadering worden notulen gemaakt. Deze worden naar alle ouders verzonden via het ouderportaal.

Kwaliteit

Kwaliteit

We staan voor een goede kwaliteit en tevreden ouders. We trachten onze kwaliteit te behouden, te bewaken, te verbeteren en in te springen op veranderende behoeften van onze ouders, pedagogisch medewerkers, scholen, overheid, gemeente e.d.

Kwaliteit wordt mede bepaald door de pedagogisch medewerkers. De medewerkers nemen met regelmaat deel aan cursussen, trainingen, workshops om hun kennis te vergroten. Er wordt jaarlijks een opleidingsplan voor de medewerkers opgesteld om op deze wijze continu te werken aan de kwaliteit van de medewerkers.

Daarnaast worden de medewerkers individueel en/of in de groep gecoacht door de pedagogische coach. De coaching is gericht op een optimale uitvoering van het pedagogisch handelen, het VE programma, het observatiesysteem en de verbinding tussen de ontwikkelingen van de kinderen en het activiteiten aanbod. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van video Interactie Begeleiding. De coach en de medewerker kijken samen naar beelden van de interactie met kinderen.

Om steeds te kunnen inspringen op een veranderde omgeving, eisen, bepalingen en voorschriften, stellen we ons zelf ten doel continu te verbeteren. Verbeterdoelstellingen worden periodiek geëvalueerd en er vindt zo nodig bijstelling plaats.

We werken nauw samen met de basisschool, consultatiebureau, gezins- en jongerencoach, Jeugdzorg, bibliotheek, logopedisten, kinderfysiotherapeuten en gemeente. We hebben een inhoudelijke afstemming over aangeboden thema's, gezamenlijke informatieavonden en samenwerking ter verbetering van de gezamenlijke kwaliteit.

We maken o.a. gebruik van onderstaande metingen en activiteiten:

- Verbetermeter
- Vestigingsoverleg, team overleg, functioneringsgesprekken met pedagogisch medewerkers
- Overleg oudercommissie, ouderwerkgroep, ouders
- Verbeterprocedure
- Inzet pedagogisch coach met o.a. als middel Video Interactie Begeleiding
- Inzet combinatie Jeugdzorg
- Projecten en/of scholing ter verbetering van de kwaliteit
- Risico monitor (arbo, gezondheid en veiligheid)
- VE (locatieplan gemeente, inspectiekader en onderwijsinspectie)
- GGD inspectie

Veiligheid en gezondheid

Samen met het team is het Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid opgesteld aan de hand van de ongevallenregistratie en de risicomonitor waarin risico's met afspraken per module beschreven staan. Het betreft 6 modules: Arbo, Brandveiligheid, Veiligheid en gezondheid van het gebouw en buitenruimten, Sociale veiligheid, Veilig ontdekken en Verzorgen.

De risicomonitor geeft inzicht in de achtergronden en oplossingen van risico's. Het beleidsplan wordt jaarlijks besproken met de oudercommissie en ligt ter inzage in de groep.

Vanuit onze identiteit vinden wij het belangrijk dat kinderen de ruimte krijgen om te ontdekken en fouten mogen maken. Hierdoor ontdekken ze grenzen en kunnen ze zich optimaal ontwikkelen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken bieden wij de kinderen een emotioneel en fysiek veilige, gezonde omgeving.

Bewustwording en kunnen inschatten van mogelijke risico's door pedagogisch medewerkers is hierbij essentieel. Zij leren de kinderen omgaan met de kleinere risico's (beschreven in de locatieregels). Hierdoor worden de kinderen in staat gesteld op hun eigen niveau verantwoordelijkheid te dragen voor de gevolgen van hun handelen.

In ons beleidsplan veiligheid en gezondheid staan de grotere veiligheids- en gezondheidsrisico's beschreven en de maatregelen die we hebben genomen om zoveel mogelijk te voorkomen dat er iets gebeurt. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving, waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Dit beleidsplan wordt jaarlijks in elk team gecontroleerd en besproken.

De informatie over ziektebeelden is gebaseerd op de LCI richtlijnen infectieziektebestrijding Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Wijzigingen in de LCI richtlijnen worden gecommuniceerd met de pedagogisch medewerkers. Elke locatie werkt met de KIDDI app. In de KIDDI-app is de informatie over infectieziekten, hygiëne en wanneer er contact opgenomen moet worden met de GGD, eenvoudig te vinden.

Covid-19

Sinds 2019 hebben we maken met het Covid-19 virus. Hierdoor is het 'Protocol Kinderopvang & Covid-19' opgesteld. Dit protocol is opgesteld door de Brancheorganisatie Kinderopvang, de Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, BOinK in samenspraak met SZW en in afstemming met Voor Werkende Ouders en FNV. Het protocol dient als handreiking voor de kinderopvangsector bij het werken in tijden van COVID-19 en vormt een vertaling van de richtlijnen van het RIVM naar de specifieke situatie van de kinderopvang.

Voor het soepel verlopen van het Bron en Contact Onderzoek (BCO) van de GGD is in het protocol Kinderopvang en COVID-19 opgenomen dat kinderopvangorganisaties een stappenplan of handelingsperspectief opstelt. Naast de routekaart van de GGD is er een stappenplan beschreven waarin staat hoe Norlandia communiceert met ouders en medewerkers bij een positieve besmetting van medewerkers en kinderen. Tevens informeert Norlandia de GGD. Norlandia communiceert de maatregelen en acties naar ouders, medewerkers en waar mogelijk naar kinderen en bespreken deze waar vereist met de oudercommissie en personeelsvertegenwoordiging.

GGD inspectie

De GGD-inspecteur controleert, onaangekondigd, ieder jaar of de kinderopvanglocatie aan de landelijke kwaliteitseisen voldoet. Onderdelen van controle zijn:

- pedagogische praktijk
- beroepskracht-kindratio
- groepsgrootte
- beroepskwalificaties
- verklaringen omtrent gedrag (VOG's)
- beleidsplan veiligheid en gezondheid
- uitvoering VE

De GGD-inspecteur gebruikt risicoprofielen bij de jaarlijkse controle. Na het onderzoek maakt de GGD-inspecteur een rapport. De GGD-inspectierapporten zijn openbaar. De rapporten staan op de website van Norlandia en op de website van het Landelijk Register Kinderopvang. Het rapport wordt besproken met de oudercommissie.

Overige veiligheidsmaatregelen

Ten behoeve van een veilige kinderopvang moeten mensen die in de kinderopvang werken in het bezit zijn van een verklaring omtrent gedrag (VOG). Alle medewerkers worden continue gescreend op strafbare feiten in het Justitieel Documentatie Systeem. Blijkt een medewerker een bedreiging te vormen voor de veilige omgeving van uw kind(eren) dan gaat er via de gemeente en GGD direct een signaal naar Norlandia en worden er direct acties ondernomen.

In verband met de veiligheid van uw en andere kinderen hebben we een aantal regels opgesteld:

- We verzoeken u vriendelijk om uw kind(eren) geen speelgoed mee te geven naar onze locatie. Norlandia is niet aansprakelijk voor verlies of beschadiging van speelgoed.
- Wij verzoeken jullie vriendelijk om jullie kind(eren) geen sieraden aan of om te doen als ze op ons kinderdagverblijf aanwezig zijn. Norlandia is niet aansprakelijk voor verlies of beschadiging van sieraden of iets dergelijks.
- Ga als ouder zijnde nooit zomaar met uw kind weg als hij/zij buiten aan het spelen is, zonder contact met een van de pedagogisch medewerkers.
- Buiten breng- en haaltijden is de voordeur gesloten in verband met de veiligheid van de kinderen. Van binnenuit kan deze altijd geopend worden door de pedagogisch medewerkers door middel van een intercom bel.
- Tevens is het van belang dat onze gangen vrij van obstakels gehouden worden vanwege de beperkte ruimte in de gang. Uw maxicosi kunt u op de planken zetten in de speciale ruimte, er is ook beperkte ruimte voor kinderwagens of buggy's. In elke locatie is minimaal één opgeleide BHV en kinder-EHBO'er aanwezig. Jaarlijks vindt er een herhalingscursus plaats.
- Op ons kinderdagverblijf (zowel binnen als op ons buitenterrein) geldt een algeheel rookverbod.

Groepsregels en afspraken

Voor een kind is het belangrijk om te weten waar de grenzen liggen. Grenzen zijn een middel om een kind veiligheid, structuur, duidelijkheid en daarmee rust te bieden. Het kind leert die grenzen kennen door duidelijk en consequent optreden van de pedagogisch Medewerker. We proberen de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de kinderen te stimuleren en hen te helpen bij het verwerken van emoties (boosheid, angst, pijn, verdriet, geluk, plezier, tevredenheid e.d.).

Wat mag er wel op de groep

Kinderen worden gestimuleerd om:

- materialen, speelgoed e.d. zelf te pakken uit open kasten
- Te vragen of ze materialen mogen pakken uit dichte kasten
- Eigen activiteiten te bedenken en uit te voeren
- Buiten te spelen (altijd onder toezicht van een pedagogisch medewerker)
- Buiten lekker te rennen en te schreeuwen
- Elkaar te helpen tijdens spel en/of activiteiten
- Samen te spelen
- Elkaar te troosten als daartoe aanleiding is
- Rustig te spelen als er kinderen slapen
- Te spelen met puzzels en andere spelmaterialen aan tafel
- Als er ruzie is geweest weer goed te maken met de ander
- Speelgoed zelf op te ruimen. Er wordt op gezette tijden opgeruimd en de kinderen worden daarbij betrokken.

Spelenderwijs en zonder dat er gericht gestuurd wordt leren kinderen dat opruimen er ook bij hoort. Hier wordt het 'opruimlied' vanuit VE Piramide gedraaid.

Wat mag er niet op de groep:

- Elkaar slaan, knijpen, bijten, schoppen, duwen, pesten e.d. m.a.w. kinderen mogen elkaar of de pedagogisch medewerkers nooit pijn doen (niet fysiek en niet emotioneel)
- Elkaar dwingen tot spel
- Rennen in de groepsruimte
- Binnen gillen of schreeuwen
- Met speelgoed of andere materialen gooien
- Speelgoed of andere materialen kapot maken
- Zonder te vragen materialen uit een dichte kast pakken
- Speelgoed pakken en er vervolgens niets mee doen. In ieder geval dan eerst opruimen.

Pedagogisch medewerkers kunnen regels hanteren door op de eerste plaats goed overzicht te houden en kinderen te blijven volgen.

Desondanks kunnen we natuurlijk niet vermijden dat bovenstaande toch wel eens gebeurd op een groep. De pedagogisch medewerker zal op zo'n moment direct ingrijpen door het betreffende kind/de kinderen hierop aan te spreken. We vertellen het kind dat wat het kind doet niet mag omdat het gevaarlijk is, of de ander pijn of verdriet doet. We geven dus uitleg over de regel. We buigen het ongewenste gedrag om naar positief gedrag door aan te geven wat dan wel verwacht wordt. We laten het kind bijvoorbeeld zelf het speelgoed terug brengen naar het kind waarvan het afgepakt is en zoeken samen naar ander speelgoed. Het kind krijgt individuele aandacht en we proberen samen een alternatief/ oplossing te zoeken. Vaak wordt daarna samen een rustige activiteit gedaan, waardoor het kind ook weer tot rust kan komen.

Uitstapjes

We ondernemen incidenteel uitstapjes met de kinderen rondom de locatie (bijvoorbeeld wandelen naar het winkelcentrum of naar speeltuintje in de wijk) of uitstapjes verder weg met auto, bus en/of trein (bijvoorbeeld naar de kinderboerderij of een binnenspeeltuin).

U kunt als ouder tijdens het wengesprek op het toestemmingsformulier aangeven of u wel of geen toestemming geeft voor de verschillende soorten uitstapjes. Zonder toestemming van ouders zal dit overigens niet gebeuren.

Bij de uitstapjes checken we eerst welke kinderen toestemming hebben. De ouders worden bij uitstapjes verder weg altijd op de hoogte gebracht. We zorgen dat alle pedagogisch medewerkers en kinderen herkenbaar zijn door het dragen van Norlandia T-shirts/hesjes/jas en evt. door het meenemen van Norlandia rugzakken en/of paraplu's. Alle kinderen krijgen een polsbandje met daarop het telefoonnummer van de locatie. We nemen een EHBO-tas en een mobiele telefoon mee waarop we bereikbaar zijn. De achterblijvende collega's zijn op de hoogte waar we naar toe gaan en hoe laat we terug zijn.

In ons uitstapjesprotocol staat beschreven welke afspraken en richtlijnen wij naleven bij ondernemen van uitstapjes. Het uitstapjesprotocol is in te zien op de locatie.